

Dkt. David Howard, Joshua-Ruth, Kipindi cha 20, Joshua 22 Kuaga Makabila ya Transjordan

© 2024 David Howard na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. David Howard katika mafundisho yake kuhusu vitabu vya Yoshua kupitia Ruthu. Hii ni kipindi cha 20, Yoshua 22, Kwaheri kwa Makabila ya Transjordan.

Habari tena. Sasa tuko katika hatua ya kuzingatia sura za mwisho za kitabu cha Yoshua. Kuna sura tatu kati ya hizi na hizi ni, na tunaweza kuzikusanya pamoja chini ya kichwa cha habari hizi ni za kuaga. Hizi ni za kuaga za Yoshua kwa watu ambao sasa wameishi katika nchi ya urithi na kuna mwendelezo fulani kati ya hizo tatu.

Katika sura ya 22, Yoshua anawaaga makabila ya Trans-Jordan, yale yaliyo mashariki mwa Yordani kwenye ramani. Hayo ndiyo yaliyo kwenye rangi nyekundu ng'ambo ya njia hiyo. Kisha katika sura ya 23, anawaaga taifa zima, akiwahimiza wamfuate Bwana.

Na kisha katika sura ya 24, anafanya kitu kama hicho. Analiaga taifa tena. Inaonekana liko katika sehemu mbili tofauti.

Sura ya 23 inaonekana kuwa Shilo na kisha sura ya 24 inaonekana kuwa Shekemu. Na hatimaye kitabu kinaishia na taarifa tatu za vifo vya watu, za watu muhimu, Yoshua na kisha Yusufu, mifupa yake, na kisha Eleazari kuhani. Uongozi binafsi wa Yoshua mwenyewe katika matukio matatu ya mwisho uko wazi kabisa.

Katika hotuba tatu tofauti, anawabariki watu. Anawahimiza wamfuate Bwana. Anawaonya kuhusu matokeo ya kutotii.

Anapitia uaminifu wa Mungu kwao na kuwapa changamoto ya kufuata. Alithibitisha agano pamoja nao. Na kwa hivyo, kama tulivyosema mapema, Yoshua anapokufa hatimaye, kwa mara ya kwanza katika kitabu hicho amepewa jina, Mtumishi wa Bwana.

Kwa hivyo, ni kana kwamba karibu, unajua, kama Yesu alivyosema, umefanya vizuri, sasa mtumishi mwema na mwaminifu, mojawapo ya mifano yake. Hiyo inaonekana kuwa ndivyo kitabu cha Yoshua kinavyomwonyesha mtu huyu. Yeye ni msaidizi wa Musa.

Ni wazi kwamba yeye ndiye mrithi wa Musa na amebarikiwa kwa njia nyingi, lakini hapati jina hilo hadi mistari ya mwisho kabisa ya kitabu. Sura zote tatu zinapitia yaliyopita, lakini pia zinaangalia mbele kwa wakati ujao. Na mkazo mwanzoni hapa utakuwa kwenye makazi ya makabila mashariki mwa Yordani.

Kwa hivyo, tutaanza kwa kuangalia sura ya 22. Na hii ni salamu ya Yoshua kwa makabila ya Trans-Jordan, yaani makabila yaliyo ng'ambo ya Yordani. Hiyo ndiyo maana ya neno trans.

Na ukisoma katika baadhi ya maoni, kuna aina hii ya neno lisilo la kawaida linaloitwa makabila ya Cis-Jordan, CIS Jordan. Hayo kimsingi ni makabila ya magharibi mwa Jordan, tunayoyafikiria kama mwili mkuu wa Israeli. Nilikuwa mtaalamu wa kemia chuoni na kumbukumbu yangu isiyoeleweka ni cis na trans zilitumika kuzungumzia elektroni zinazozunguka kwa njia moja au nyingine katika atomi, jambo linalofanana na hilo.

Na inaonekana kama hilo limechukuliwa katika istilahi za kijiografia pia. Vyovyote vile, mandhari ya sura ya 22, mistari sita ya kwanza, ni kutoka mistari ya sura ya 21, samahani, kutoka sura ya 1 mistari ya 13 hadi 15, ambapo Yoshua anahutubia makabila ya Trans-Jordan. Na kumbuka katika kitabu cha Hesabu, walikuwa wamemwomba Musa aweze kukaa huko.

Walipenda nchi hii. Kuzurura jangwani kuliwapeleka kote na kwa kiasi fulani hapa inaonekana. Na makabila haya yalipenda nchi hii.

Ilikuwa nzuri kwa mifugo yao. Na kwa hivyo walimwomba Musa akae hapa. Hapo awali Musa alikasirika sana kuhusu hili, akifikiri kwamba walikuwa wanataka kuepuka kuwajibika kwa migogoro iliyokuwa mbele.

Nao walimhakikishia Musa kwamba hapana, wangepanya kazi yao, wafanye sehemu yao na kila mtu mwingine, kisha warudi. Na kwa hivyo, Musa, Mungu kupitia Musa, aliidhinisha hili. Yoshua sura ya 1, Yoshua anawakumbusha wajibu wao wa kuwa na kila mtu mwingine.

Nao, pamoja na kila mtu mwingine, wanathibitisha kwamba ndiyo, kila kitu unachotuamuru tutafanya. Na kadhalika, sura ya 1 mistari ya 16 hadi 18. Kwa hivyo hiyo ndiyo historia yote hapa ya kipindi katika sura ya 22.

Mistari sita ya kwanza inatuonyesha kwamba walifuata na walikuwa waaminifu kwa ahadi zao na ahadi zao. Kwa hivyo, mistari wa 1, Yoshua 22 mistari wa 1, Yoshua anaita makabila haya mawili na nusu, kabila la Reubeni, Wagadi, na nusu ya kabila la Manase. Wakasema, mmeyashika yote ambayo Musa, mtumishi wa Bwana, aliwaamuru, na mmeitii sauti yangu, na yote niliyowaamuru.

Hujawaacha ndugu zako. Na inajidhihirisha katika mistari hiyo mitano ya kwanza. Na ni mfano mzuri wa utii mwaminifu kwa upande wa makabila haya.

Kwa hivyo, moja ya mada ambazo tumejaribu kuangazia katika kitabu ni utii. Na hakika tunaona kundi hili kama mfano. Ni hadithi ndogo tu ya bahati mbaya.

Miaka iliyopita, nilikuwa nikihubiri kupitia kitabu cha Yoshua na nilikuwa katika sura ya 1, mwanzo wa mfululizo. Na Jumapili ya pili, nilikuwa nikihubiri kuhusu kifungu kuhusu makabila haya ya Trans-Jordan, sura ya 1 mstari wa 10 hadi 18. Na Jumapili hiyo ilitokea katika kanisa hili mahususi, Jumapili ya Komunyo.

Na moja ya kasoro zangu binafsi kuhusu ushirika makanisani ni kwamba mara nyingi sana, ni kama kiambatisho kinachowekwa mwishoni mwa ibada. Tunapaswa kufanya hivyo kila Jumapili ya kwanza ya mwezi au kila Jumapili ya kwanza ya robo mwaka. Na haijafikiriwa vizuri.

Haijaunganishwa na sehemu nyingine ya ibada. Na kwa hivyo nilipokuwa nikitayarisha ujumbe wangu kuhusu makabila ya Transjordan na maneno ya Yoshua pamoja nao, nilikuwa najiuliza, ningewezaje kuunganisha hili na ushirika? Na ilionekana kama kazi ngumu kuweza kufanya hivyo. Lakini kisha nikakumbuka kile Paulo alisema katika 1 Wakorintho kuhusu ushirika.

Alisema, kwamba mnapokusanyika pamoja, inageuka msingi wa maagizo ya Paulo kuhusu ushirika kwamba watu walikuwa wakikusanyika kwa njia isiyo na utaratibu. Na baadhi ya watu walikuwa wakila chakula chote na wengine walikuwa wakiishia kuwa na njaa. Na Paulo anasema, tufanye hivi kwa uzuri na kwa utaratibu.

Hakikisha kwamba kila mtu anashiriki na kadhalika. Wazo hili ambalo Paulo anajaribu kulizungumzia kwa umoja kanisani linaendana vyema na ujumbe wa umoja wa mwili katika Israeli wa makabila ya Trans-Jordan na makabila ya magharibi mwa Yordani. Na hivyo, lilifanya kazi vizuri sana kama mahubiri ya ushirika.

Ningependekeza hilo kwa yeyote kati yenu aliye katika nafasi za kutoa masomo au mahubiri kuhusu hili. Kwa hivyo, Yoshua katika mstari wa sita, anawabariki, anawarudisha waende zao na waende kwenye mahema yao. Na mstari wa saba hadi wa tisa, anaendelea na baraka, nao watatulia.

Na inahisi katika hatua hii kama hadithi inapaswa kuisha. Kitabu kimekuwa kikielekea kwenye hitimisho la mambo kufungwa kwenye kisima. Sura ya 19 inaishia kwa namna fulani katika mwisho wa muda.

Lakini katika sura ya 21, ahadi zote za Bwana zilitimia. Kila mtu alikuwa na ardhi yake na kadhalika hapa. Hilo linaonekana kuthibitishwa.

Inahisi kama, unajua, baada ya mstari wa tisa, ni kama kila mtu ataishi kwa furaha milele. Lakini sasa tuna mgogoro ulioanzishwa kuanzia mstari wa 10. Na unasababishwa na kile tunachokiona mwishoni, kile tunachokiona baadaye katika sura hiyo.

Imechochewa na msukumo chanya, msukumo unaostahili sifa kutoka kwa makabila haya ya Trans-Jordan. Na hivyo tunaona hapa katika mstari wa 10. Ilisema, walipofika katika eneo la Yordani lililoko katika nchi ya Kanaani, watu wa Reubeni, watu wa Gadi, na nusu ya kabila la Manase walijenga madhabahu huko karibu na Yordani, madhabahu kubwa sana.

Na angalia inavyosema, walifika katika eneo la Yordani katika nchi ya Kanaani. Kwa hivyo inaonekana walikuwa wakishirikiana na wenzao, kaka, na dada zao ng'ambo ya Yordani na watarudi wanapoishi. Lakini katika nchi ya Kanaani, yaani upande wa magharibi wa Yordani, wanajenga madhabahu hii kubwa.

Hilo ni jambo la kuvutia. Ni madhabahu kubwa na iko ng'ambo ya pili ya Yordani. Haiko upande wao.

Kwa hivyo, tunajifunza baadaye sababu za hili. Hadithi inasimuliwa kwa namna fulani inayoendelea. Hatujui maelezo yote hadi sehemu za baadaye.

Lakini wanajenga madhabahu hii kubwa. Na mara moja, katika mstari wa 11, watu wa Israeli walisikia haya. Na angalia istilahi hapa katika mstari wa 11.

Inasema watu wa Israeli walisikia haya. Sasa, kitaalamu, makabila haya ya ng'ambo ya Yordani pia yalikuwa sehemu ya Israeli. Yalikuwa sehemu ya makabila 12 ya mgawanyiko 14 tofauti ambao tumetaja hapo awali.

Lakini maandishi katika sura hii yanawaita makabila tisa na nusu pekee magharibi mwa Yordani, watu wa Israeli. Na kwa namna fulani yanaonyesha mgawanyiko unaowezekeka kati ya yale ya magharibi na yale ya mashariki. Na hiyo ndiyo kiini, tunaona baadaye, hiyo ndiyo kiini cha wasiwasi wa watu wa mashariki mwa Yordani.

Kwamba hawataki kutenganishwa. Wanataka kuwa wamoja na kaka na dada zao kwa vizazi vijavyo. Lakini mwandishi anaangazia kwamba uwezekano wa kutenganishwa kwa kuwaita, hasemi watu wa magharibi mwa Yordani, anasema tu watu wa Israeli.

Kwa hivyo mara moja katika mstari wa 11, wanaona hili. Na wanaonekana kutishiwa na hili. Kwa hivyo mstari wa 12, wanakusanyika pamoja Shilo kufanya vita dhidi ya makabila ya mashariki mwa Yordani.

Na kwa hivyo, wako ukingoni mwa vita vya wenyewe kwa wenyewe sasa. Kwa kushangaza, wametumia miaka hii yote na sehemu kubwa ya kitabu cha Yoshua hadi sasa wakipigana na Wakanaani. Sasa kutakuwa na uwezekano wa kupigana wao kwa wao.

Kwa hivyo, mistari inayofuata inazungumzia baadhi ya mazungumzo na kinachoendelea. Na makabila ya magharibi mwa Yordani yanauliza swali katika mstari

wa 10, ni uvunjaji gani huu wa imani ambao mmentenda Mungu wa Israeli kwa kugeuka leo msimfuata Bwana kwa kujijengea madhabahu leo kwa kumwasi Bwana? Kwa hivyo, angalia neno uvunjaji wa imani. Hilo ndilo neno lile lile ambalo tumeona kuhusiana na dhambi ya Akani, sura ya 7, mstari wa 1. Ni neno ambalo tumezungumzia kuhusu suala la dhambi isiyosamehewa, isiyokusudiwa dhidi ya dhambi ya kukusudia.

Uvunjaji wa agano, uvunjaji wa uaminifu ndio unaoonekana kuwa suala hapa. Na ujenzi wa madhabahu kwa uasi dhidi yao. Sasa katika Mambo ya Walawi, sura ya 17, kuna marufuku dhidi ya kujenga madhabahu popote isipokuwa karibu na Hema la Kukutania.

Na hivyo hiyo inaonekana kuwa msingi wa kifungu hiki hapa. Hapa Walawi, makabila ya ng'ambo ya Yordani wanajenga madhabahu karibu na Yordani, si karibu na Hema la Kukutania. Na watu wengi wa Israeli wanahisi hili ni tishio, hili ni uasi, watu hawa wanazidi kuwa kama Wakanaani, kwa kusema.

Na hivyo ndivyo chanzo. Na hivyo, wanaendelea. Mstari wa 17, je, hatujatosheka na dhambi ya Peori ambayo bado hatujajitakasa kwayo, ambayo kwa hiyo palikuwa na tauni juu ya mkutano wa Bwana?

Dhambi ya Peori inarudi kwenye Hesabu, sura ya 25, wakati Balaamu alipowachochea watu kufanya uzinzi, kujifanyia uzinzi na binti za Midiani, binti za Moabu. Na hilo linaonekana kuwa na athari za kudumu. Na makabila mengi ya tisa na nusu yalihisi kama hili lilikuwa ni kurudi nyuma kwa hilo.

Tumeona mengi katika kitabu kuhusu utii na watu wanaojaribu kufanya mambo sawa kulingana na kitabu, kwa mfano, wakijaribu kuweka nyuma vizazi vilivyoasi vya zamani. Na sasa hapa wanaona uwezekano wa kurudi kwa aina hiyo ya dhambi. Kwa hivyo wanazungumzia dhambi hiyo.

Wanazungumzia Akani, mstari wa 20, je, Akani mwana wa Zabdi hakuvunja imani? Kuna neno lile lile unaloliona nyuma katika mstari wa 16. Katika suala la vitu vilivyowekwa wakfu, ghadhabu ilimjia. Kwa hivyo, wanaogopa kwamba ghadhabu ya Mungu itawajia.

Ilikuwa imetokea kwa tauni kwa dhambi ya Peori katika Hesabu 25, na pia iliwaathiri Akani alipotenda dhambi. Kwa hivyo, hawataki hili litokee tena. Kwa hivyo, makabila ya Trans-Jordan, Reubeni, Gadi, na Nusu-Kabila la Manase, yanaitikia kwa njia ya kuvutia sana.

Mstari wa 22, kuna mrundikano huu wa majina ya Mungu, na kuna, ni mkusanyiko mkubwa zaidi wa majina ya Mungu popote katika Agano la Kale. Na karibu kwa namna fulani, inahisi kama wanajianguka wenyewe kusema, hapana, sisi ni wafuasi

wa Mungu wa kweli. Kwa hivyo, wanasema katika mstari wa 22, mwenye nguvu, Mungu, Bwana, mwenye nguvu, Mungu, Bwana, anajua.

Na inaendelea. Kwa hivyo, wanajaribu kusema, hapana, hapana, hapana. Sisi ni ndugu na dada wa Orthodox pamoja nanyi, na tunamwabudu Mungu yule yule.

Kwa hivyo, anajua na anaijulisha Israeli yenyewe ikiwa ilikuwa ni kwa uasi au kwa uvunjaji wa imani dhidi ya Bwana, usituache leo kwa kujenga madhabahu, n.k. Lakini hapana, sababu ya kufanya hivi imefunuliwa sasa katika mstari wa 24. Hapana, tulifanya hivyo kwa kuogopa kwamba katika siku zijazo, watoto wenu wanaweza kuwaambia watoto wetu, mna uhusiano gani na Bwana kutoka Israeli? Kwa sababu Bwana ameufanya Yordani kuwa mpaka kati yetu.

Kwa hivyo, katika mstari wa 26, tulisema, na tujenge madhabahu, si kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, si kwa ajili ya dhabihu. Kwa hivyo, ili tuangalie, hofu ya watu hawa ni kwamba baada ya muda katika vizazi vijavyo, Mto Yordani, bila shaka ungekuwa mpaka wa kijiografia, lakini waliogopa katika wakati ujao, kungekuwa na mwingiliano mdogo zaidi na mdogo kati yao. Na wazao hawa hatimaye wangesema, ninyi ni nani? Nyinyi si mali yetu.

Na kundi hili lilitaka kuhakikisha, hapana, tunataka kuhakikisha umoja wa mwili unabaki. Na aina hiyo inarudi kwenye ahadi walizotoa nyuma katika sura ya kwanza. Kwa hivyo, walijenga madhabahu magharibi mwa Yordani, sio mashariki.

Hawakuijenga kwa ajili ya dhabihu. Kwa maneno mengine, hawataitumia kwa ajili ya sadaka za kipagani, bali, mstari wa 27, ili iwe ushahidi kati yetu na nyinyi na kati ya vizazi vyetu baada yenu na kadhalika. Na mstari wa 28 unarudia hilo kwa namna fulani.

Tulidhani kama hili lingesemwa kwetu au kwa wazao wetu katika wakati ujao, tunapaswa kusema, tazama, nakala ya madhabahu ya Bwana, madhabahu wanayoifanya ni nakala ya madhabahu ya kweli, ikikusudia kudumisha uhusiano huo. Lakini si kwa ajili ya dhabihu. Si kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa au dhabihu, bali kuwa ushahidi kati yetu.

Na hivyo hata ukweli ni kwamba, mambo mawili. Kwanza, ni madhabahu kubwa sana. Inaonekana kama mwanzoni, maandishi yanasisitiza kuwa ni kubwa.

Kwa hivyo labda ilikuwa kubwa kuliko madhabahu ya kawaida. Na pili, ilikuwa ng'ambo ya Yordani, kwa hivyo ilikuwa kubwa vya kutosha kuiona. Hawakuja kutoa dhabihu juu yake tu, lakini ilikuwa tu kuwa ng'ambo ya mto, tuseme, tunakumbuka hapo ndipo madhabahu ilipo.

Hiyo ndiyo nakala ya madhabahu ya kweli iliyo karibu na Hema. Na hiyo ni ishara na ushuhuda wa kujitolea kwetu kuwa ndugu na dada pamoja nanyi. Kwa hivyo, mstari wa 30 na unaofuata, wakati Finehasi kuhani, na kusanyiko lote waliposikia mambo haya, mwisho wa mstari wa 30, ilikuwa vizuri machoni pao.

Kwa hivyo, kuna mwisho mwema wa hadithi hii. Walirudi nyuma na kusema, leo tunajua, mstari wa 31, tunajua kwamba Bwana yuko katikati yetu kwa sababu hamjafanya, hamjafanya uvunjaji huu wa imani dhidi ya Bwana. Kwa hivyo, sasa mmewaingia watu wa Israeli kutoka mkononi mwa Bwana.

Kwa hivyo sasa wewe ni sehemu ya watu wa Israeli. Sehemu ya kwanza ya sura, watu wa Israeli, kulingana na mwandishi, ni makabila tisa na nusu. Hapa sasa, wao ndio, wamejumuishwa pamoja na hayo.

Na hivyo, wanarudi nyumbani, kila mtu anamtukuza Bwana, na hakuna tishio tena la vita vya wenyewe kwa wenyewe. Na kila mtu, inahisi kama inaisha kwa furaha milele. Wanaipa mahali hapo shahidi.

Ni ushahidi kati yetu kwamba Bwana ndiye Mungu, mstari wa 34. Na hiyo inamaliza kipindi hicho mahususi. Kwaheri kwa makabila ya Trans-Jordan.

Huyu ni Dkt. David Howard katika mafundisho yake kuhusu vitabu vya Yoshua kupitia Ruthu. Hii ni kipindi cha 20, Yoshua 22, Kwaheri kwa Makabila ya Transjordan.